

Smernica 24: OSTVARIVANJE PRAVA NA PENZIJU NA KOSOVU

Smernica 24 opisuje postupak za ostvarivanje prava na penziju u Kosovskom zakonodavnom sistemu.

Ova smernica je izrađena za potrebe osoba sa invaliditetom, njihovih porodica i prijatelja kroz publikovanje na veb portalu i aplikacije za mobilne telefone **INVALIDNOST.INFO**

Sadržaj ove smernice ne odražava nužno i stav veb portala **INVALIDNOST.INFO** već daje samo pregled postojećih informacija.

Zakonska regulative i objašnjenja

Penzije osoba sa ograničenim sposobnostima – je trajna invalidska penzija koja pruža finansijsku podršku osobama sa ograničenim sposobnostima u skladu sa kriterijumima utvrđenim Zakonom br.04 /Z131 u okviru sredstava izdvojenih za ovu namenu iz budžeta Kosova. Trajna invalidska penzija se isplaćuje svim osobama koja su državljani Kosova, koji poseduju lična dokumenta, i koji su starosti od osamnaest (18) do šezdeset i pet (65) godina. Osoba će se smatrati trajno radno nesposobna, ukoliko dostavi odgovarajuće medicinske dokaze da je trajno radno nesposoban/a. Lekarska komisija će proceniti da li postoji trajna radna nesposobnost podnosioca zahteva i odobriti trajnu invalidsku penziju u vremenskom trajanju od jedne (1), tri (3) ili pet (5) godina. Nakon isteka roka utvrđenog zakonom osoba prolazi kroz medicinsku proceduru preispitivanja stanja invalidnosti. Ministarstvo ili odgovarajući organ može ovlastiti odgovorne službenike za slučajne ili sistematske inspekcije osoba koje primaju trajne invalidske penzije, da bi proverili činjenične podatke iz njihovih zahteva, i utvrdili da li su ispunjeni uslovi za nastavak korišćenja invalidske penzije. Mesečni iznos ove penzije je **75 €**.

Procedura za ostvarivanje prava na penziju osoba sa ograničenim sposobnostima su sledeći:

Neophodno je da stranka popuni formular za priznavanje prava na penziju, koji mora da sadrži sledeće podatke:

- a) Navesti ime organa kome je usmeren zahtev;
- b) Ime podnosioca zahteva;
- c) Obrazloženje za priznavanje prava na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima;
- d) Datum podneska i potpis.

Uz zahtev treba priložiti sledeće dokumente:

- a) Medicinsku dokumentaciju;
- b) Potvrdu ili lekarski izveštaj, izdat od strane zdravstvenih ustanova sekundarnog ili tercijalnog nivoa. U potvrdi treba biti navedena procena o ograničenoj sposobnosti;
- c) Izvod iz Civilne Kancelarije da lice ima prebivalište na navedenoj adresi;

- d) Izvod rođenih;
- e) Dokaz da lice živi na navedenoj adresi u vidu računa za električnu energiju, telefona, vode, smeća ili dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

Zahtev sa odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se Kancelariji za penzije u mestu boravka podnosioca zahteva. U slučaju da stranka ne može lično da dostavi dokumentaciju, može je poslati preporučenom poštom. Potpis na dokumentaciji mora biti overen kod notara.

Odgovorni službenik Kancelarije za penzije, ima prava da zatraži dostavljanje dodatne dokumentacije.

Odgovorni službenik Kancelarije za penzije, obaveštava podnosioca zahteva o datumu i mestu zasedanja lekarske komisije.

Zahtev za priznavanje prava na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima razmatra se od strane lekarske komisije, koja je dužna da odgovori na zahtev u roku od šesdeset (60) dana od dana podnošenja zahteva.

Podnosilac zahteva nezadovaljan prvostepenom odlukom, ima pravo na žalbu drugostepenoj komisiji ministarstva u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.

Penzije invalida rada - redovna mesečna isplata licima kod kojih je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću i licima koja ispunjavaju kriterijume utvrđene ovim zakonom, kao i invalidima rada, u skladu sa Zakonom o penzijama koji se primenjivao do 01.01.1999.

Uslovi i kriterijumi za priznavanje prava na invalidsku penziju rada:

Pravo na penziju invalida rada imaju svi bivši korisnici invalidske penzije, ispod šezdesetpet (65) godine koji rešenjem o penziji ili penzijskim čekom dokažu da su pre 01.01.1999. godine u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju br. 011-24/83 (Službeni list SAPK-a br. 26/83) primali penziju invalida rada.

Pravo na penziju invalida rada priznaje se i svim zaposlenim kod kojih se pojavila potpuna nesposobnost za rad, kao posledica povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.

Visina penzije invalida rada je **75 €**.

Verifikaciju i procenu povrede na radu i profesionalnog oboljenja izvršiće javne specijalizovane institucije Medicine rada na Kosovu.

Prethodni postupak

Sva zaposlena lica usled profesionalnog oboljenja ili povrede na radu, pre podnošenja zahteva za penziju invalida rada, dužna su da izvrše proveru i procenu radne sposobnosti.

Procena nivoa profesionalnog oboljenja i povrede na radu vrši se u javnim institucijama Medicine rada u mestu prebivališta.

Procedura za ostvarivanje prava na penziju invalida rada su sledeći:

Kancelariji za penzije u mestu prebivališta uz zahtev za ostvarivanje prava na penziju invalida rada, neophodno je podneti sledeću dokumentaciju:

- a) Povredna lista za povredu na radu;
- b) Ekspertiza za profesionalna oboljenja;
- c) Kopija lične karte;
- d) Ugovor o radu;
- e) Izjava o uplati penzije štednje;
- f) Izveštaj Inspekcije rada o povredi na radu;
- g) Rešenje ili ček da je osoba bila korisnik penzije invalida rada, odnosno potvrda da je osoba bila korisnik invalidske penzije pre 1999 god. koja je izdata od strane Odeljenja za penzije Ministarstva za rad i socijalno staranje Kosova;
- h) Izvod rođenih;
- i) Dokaz da lice živi na navedenoj adresi u vidu računa za električnu energiju, telefona, vode, smeća ili dokaz o plaćenom porezu na imovinu;
- j) Odgovorni službenik Kancelarije za penzije, ima prava da zatraži dostavljanje dodatne dokumentacije.

Razmatranje i procena zahteva

Procenu uslova za ostvarivanje prava na penziju invalida rada vrši lekarska komisija Odeljenja za penzije na osnovu priložene dokumentacije.

Lekarska komisija u skladu sa zakonom utvrđuje stepen invalidnosti, odnosno preostalu radnu sposobnost.

Lekarska komisija, u zavisnosti od preostale radne sposobnosti, određuje da li lice ispunjava uslove za ostvarivanje penzije.

Rok za razmatranje i donošenje odluke na osnovu zahteva za priznavanje prava na penziju invalida rada je šesdeset (60) dana od dana podnošenja zahteva.

Podnosilac zahteva nezadovoljan prvostepenom odlukom, ima pravo na žalbu drugostepenoj komisiji ministarstva u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.

Zahteve za penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima i penzije invalida rada možete podneti na sledećim adresama:

Opštine Severna Mitrovica i Zvečan, Kancelarija za penzije ul.Bosanska bb od 8:00 – 16:00h

Opština Leposavić, Kancelarija za penzije ul.Nemanjina bb, radno vreme od 8:00 – 16:00h

Lekarska komisija koja razmatra zaheve iz opština Severna Mitrovica,Zvečan,Leposavić i Zubin Potok zaseda u prostorijama Centra za socijalni rad (južna Mitrovica),ul. Afrim Žitia.

Više informacija možete pronaći putem sledećih linkova:

ZAKON BR. 04/L-131 O PENZIJSKIM ŠEMAMA FINANSIRANIM OD DRŽAVE

<https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=9517>

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MRSZ) BR. 06/2015 O PROCEDURAMA PODNOŠENJA ZAHTEVA I PROCENE ZA PENZIJU STALNE NESPOSOBNOSTI

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=11999>

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MRSZ) BR.07/2015 ZA PROCEDURU APLICIRANJA I ŽALBI NA PENZIJSKE ŠEME FINANSIRANE OD DRŽAVE

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12000>

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVO (MRSZ) BR.02/2017 O UPRAVNOM POSTUPKU ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=13541>